

Jan Kostrhun

Nevěsty z Moravy

Obsah

Nevěsty z Moravy	5
<i>Moje představa je prostá...</i>	7
<i>Třetího dne stvoření Všemohoucí řekl...</i>	8
<i>Tam, kde se Dyje líně courá dubovými lesy...</i>	9
Tady jsem se narodil	10
<i>Když se nad krajinou révového listu rozklene svítání...</i>	14
<i>Moravo, Moravo, děvčátko hýčkané, ženo zřipná...</i>	16
Kdyby toho místa nebylo	17
<i>Hledal jsem a zdálo se mi, že jsem Měsíc</i>	20
<i>Morava je země rodu ženského</i>	24
Slunce v očích	25
Nevěsty z Moravy	31
<i>Hledal jsem a zdálo se mi, že jsem skála</i>	37
<i>Není mnoho lidí, kterým bylo dopřáno...</i>	40
Slunce v srdci	41
<i>Hledal jsem a zdálo se mi, že jsem řeka</i>	46
<i>Je i takové povědomí o jižní Moravě</i>	48
Hodová neděle	50
<i>Bývají dny zkraje podzimu...</i>	58
Sólo pro muzikanty	59
<i>Hledal jsem a zdálo se mi, že jsem strom</i>	66
Vinobraní	68
Vina vína	72
Slunce v duši	76
Co to máš, má milá, co to máš za krásu...?	79
<i>Krajina révového listu není na zimu zařízena</i>	81
Slunce v podzemí	82
<i>Hledal jsem druhý pramen duhy</i>	89
<i>Moravo, Moravo, děvčátko hýčkané, ženo zřipná...</i>	90

© *Jan Kostrhun*, 2012
Photography © *Michal Huvar*, 2012
© *Carpe diem*, 2012
www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU
ISBN 978-80-87195-63-5

Nevěsty z Moravy

Prolog

MOJE PŘEDSTAVA JE PROSTÁ:

*Jeden pramen duby nosíme v sobě, druhý pramen nacházíme
kolem sebe.*

*Moje představa je opravdu prostá; složitější bych sám nepochopil,
a to už by vskutku nebylo o co stát.*

*Prošli jsme městy takovými i makovými, projeli jsme krajinami
blízkými i vzdálenými, leckde se nám líbilo a jinde jsme zase
neviděli žádný důvod, proč déle setrávat, ale jenom jednu
krajinu cítíme.*

A v tom je veliký rozdíl: poznat, nebo cítit.

*Cítit znamená i vědět, kterým směrem a kam jít, když nic
nevidíme, nebo když nás úzkost probudí, nebo když nás oslnivá
záře pozlátka oslepí.*

*Klenba dubového oblouku je na dvou místech zakotvena,
na dvou místech pevně opřena. V jednom místě duba pramení,
druhý pramen dubu napájí.*

TŘETÍHO DNE STVOŘENÍ VŠEMOHOUCÍ ŘEKL:
„Nahromadte se vody pod nebem na jedno místo a ukaž se souš!“

A tak se i stalo.

Všemohoucí nazval souš zemí a nahromaděné vody nazval moří.

Podíval se a viděl, že je to dobré.

*Země vydala zeleň, na štávnatě čerstvé zeleni rozkvetly květy
všech možných barev a tvarů a nejrozmanitějších vůní,
přítulně kvetly trávy, keře i stromy, zelenal se a kvetl
a rajsky voněl celý ten novorozený svět.*

Uprostřed onoho nadpozemsky tajemného divu stvoření

*Všemohoucí zalíbeně pobladil jedno místo na sličně rozkvetlé Zemi,
které se mu nejvíce líbilo,*

protože se Jemu a Jeho představám nejméně podobalo.

*Otisk všemohoucí dlaně na půvabně rozkvetlé novorozené Zemi
postupem věků obrousily ledovce a uhladily třeskuté
zimní mrazy a spalující polední žáry letních dnů,
a to všechno vítr zavál hebkou spráší
do tvaru révového listu.*

*A ten žensky spanilý kousek pozemského všehomíra,
pokorně rozložený v klínu řeky Dyje a řeky Moravy,
podobá se dodnes révovému listu.*

*Révový list věrně opakuje tvar poctivé dlaně dobrého člověka,
jehož čára života naplněného pracovitým konáním
ve jménu časů budoucích
je nekonečná.*

Krajina révového listu je tady od věků až na věky.

TAM, KDE SE DYJE LÍNĚ COURÁ
DUBOVÝMI LESY,

*tam, kde louky mají barvu moře ve snu,
tam, kde místo šípkových keřů kvetou meruňky,
tam, kde slunce vypaluje ornamenty na hladinách
rybníčků i tvářích lidí,*

právě tam je Jenín.

*Kousek od Pálavy, kousek od pohanských hrobů,
nad tajemnými chodbami nešťastných babánů,
mezi laskavými svahy, na nichž se odjakživa
místo kamení sbíraly brozny vína.*

*Stmívá se tam, jako když prsty proberou
struny na cimbálu,*

a slunce nevyjde, aniž by nezazněly housle.

A smutno je tam jenom na pohřbech.

A sklepy nejsou jenom na brambory.

Ano – právě tam lidé postavili Jenín,

aby se měli kde narodit,

žít a pracovat.

Tady jsem se narodil

Tady jsem se narodil. Pod tím dubem. Chladivý stín voněl posečenou otavou, na břehu Dyje v palachu skřehotaly žáby. Na pohozených dřevěných vidlích poskakoval konipas a mrskal ocáskem. Otec chladil matčino rozpálené čelo košilí namočenou v řece. A než se pak otec vrátil zpátky s vozem a porodní bábou se škapulířem a než vystlali vůz otavou, poprvé jsem se napil mléka a poprvé jsem uviděl věci, kterým dodnes nerozumím. Víím, že se již nikdy nesplní naděje, ve kterou již vlastně ani nedoufám, ale kterou přesto potřebuji stejně naléhavě jako toto místo, jediné místo v celém vesmíru, kde si mohu rozechvělými prsty přechíst věci, které již neplatí.

Vím, že se mi již nikdy nepodaří vidět trávu jako hebké chmýří na medové paži, lehkonohé srny jako elegantní posly, vymalovaného bažanta s maskou smutného šaška, staletý dub jako baldachýn nad svatebním ložem.

Vím, že se mi to již nikdy nepodaří. Ale vracím se stále a každý další návrat je ještě bolestnější než předchozí, bolí mnohem víc než ruce pořezané skleněnými střepy zasazenými do vysokých zdí.

Z krupějí matčiny krve roste stejná tráva jako všude kolem, děti se nám narodily v porodnici a moje žena vůni otavy nesnáší. Bolívá ji z té vůně vadnoucího býlí hlava a já zase při zavřených oknech neusnu.

Ležím v trávě, někde v koruně dubu klapají zobáky nedočkavých čápat, vysoko nad hlavou krouží čáp, štíhlý krk natažený k místu, odkud se na něj dívám, ani křídlem ne-

vydání s audiem

nahrávka Druhý pramen duhy v podání Ladislava Lakomého

a videem

film oceněný na festivalu ve francouzském Mougins v roce 2007

Hlavní cenou poroty a Cenou publika

zakoupíte pod názvem
KRAJINA RÉVOVÉHO LISTU

VE VYDÁNÍ PRO TABLETY

v App Store

v aplikaci

nebo v cizojazyčných verzích
THE LAND OF THE VINE LEAF
PAYS DE FEUILLE DE VIGNE
LANDSCHAFT DES REBENBLATTS

v iTunes